

آموزش و پرورش در تحصیل کودکان کار ناتوان است

■ «به جای اینکه کودکان کار به مدرسه بیایند، مدرسه را به صورت سیار سر چهارراه می‌بریم، فقط در سال گذشته و بعد از اتمام ثبت‌نام مدارس، ۴۰ نفر مراجعه کردند که ما دیگر امکان ثبت‌نام آنها را نداشتیم. ۹۵ درصد کودکان زیاله گرد، ۳۵ سالگی را نمی‌بینند، تنها ۱۲ درصد کودکان کار که ما می‌بینیم، درگیر مافیای باند هستند، بچه‌های بدون خانواده کودک کار در تهران زیر یک‌درصد هستند، مردم ما بر خورد با کودکانی که کار می‌کنند را نمی‌دانند.» اینها گفته‌های محمدحسن داوودی، مدیر و مؤسس مدارس کودکان کار صبح رویش است. آغاز سال تحصیلی بهانه‌ای شد تا سراغ او برویم | صفحه ۱۰

سال تحصیلی فقط سال دانش آموزان نیست

اول مهر همه ایران به مدرسه می‌روند!

وقتی سبک زندگی با شروع سال تحصیلی تغییر می‌کند

دکتر میلاد محقق، پژوهشگر و فعال حوزه فرهنگی:

امین حشمتی، کارشناس ارشد مشاوره:

آذر دخت داوری، روان در مانگر و روانشناس بالینی:

دکتر سیمافر دوسی، روانشناس:

والدین هم در مدرسه باید کنار فرزندان خود آموزش ببینند

ریشه اضطراب دانش آموزان در مدرسه به خانه بر می‌گردد

همکاری و هماهنگی نداشتن خانه و مدرسه منشأ بسیاری از چالش‌های نظام آموزشی است

خودمانی

همه که نباید دکتر و مهندس شوند!

نیره ساری

والدین عزیز می‌دانیم که آرزوی موفقیت فرزند خود را دارید، ولی با رفتارهای افراط آمیز مانع موفقیت او نشوید. بله! مدارس باز شد و بهانه و دستاویز پدر و مادرها هم کلید خورد... جمله‌های آشنا... مشق هاتو بنویس حالا بعد تصمیم می‌گیریم بری بیرون یا نه! اصلاً درس هاتو خوندی کسه هی میگه بریم سینما و پارک! برو بشین سسر درس و مشقت!... صبر کنید. این همه سختگیری برای چیست؟ برای دکتر و مهندس شدن؟! قرار است الفبا یاد بگیریم تا با هم حرف بزنیم تا برای هم بنویسیم تا شعر بگویم تا بهتر بفهمیم نه اینکه لزوماً دکتر و مهندس شویم!

می‌خواهی چه کاره شوی؟! کودکی کلمات دکتر و مهندس را در ذهن کودک خود جا می‌اندازید. دانش آموزی که با این پیش زمینه فکری از خانه به مدرسه می‌آید، فراموش می‌کند کشوری که می‌خواهد به رشد و توسعه برسد به جز پزشک و مهندس، به آموزگار و استاد دانشگاه، کارگر ماهر، تکنیسین، نظامی، قاضی و وکیل، تعمیرکار رادیو

به دیگران آسیب نزنند، به جرئت می‌توان گفت که سیستم فرسوده کنونی آموزش و پرورش کشور مهم‌ترین کاری که انجام می‌دهد، از بین بردن اعتماد به نفس، خلاقیت و عزت نفس فرزندان این ملت است. شما در خانه آن را برگر دانید. در سیستم آموزشی ما جای مسئولیت‌پذیری، شیوه زندگی، نگاه به گذشته و خواندن تاریخ و برنامهریزی برای آینده خود و کشور خالی است. خروجی مدرسه فارغ التحصیلانی ناتوان را ایجاد ارتباطات اجتماعی سالم، رفع مشکلات شخصی، برخورد درست و مدیریت شده با ناملایمات زندگی، مشارکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های اجتماعی و حفاظت از محیط‌زیست است. نتیجه این می‌شود که دانش آموز ایرانی، حتی از عمل کردن به حداقل وظیفه خود هم گریزان است. مانند نظافت و جمع کردن زباله‌های کلاس خود قبل از ترک محل.

کتاب‌های درسی به روز نیستند، روش آموزش و علم معلمان به روز نیست، درس‌هایی که سر کلاس تدریس می‌شود کاربردی نیست و بیشتر وقت دانش آموزان با پرداختن به حفظیات و تلاش برای نمره گرفتن و معدل بالا داشتن به هر قیمت تلف می‌شود تا شاید لیخدنی بر لبان والدین‌شان که شما باشید، بشنیدند و بالاخره سوزهای باشد برای صحبت‌های مرسوم در رفت و آمدهای خانوادگی. وقت آن است و البته دیر هم شده که تغییر را شروع کنیم، اصل تغییر را پذیرفتن انتخاب نیست، ضرورت است. جهانی که در آن زندگی می‌کنیم پر از الگوهایی موفق آموزشی، از کانادا! استفاده از تجربه دیگران کار عقلاست، وقتی زندگی دکتر حسابی را نگاه می‌کنید، می‌بینید برادرند. مادرش مجبور می‌شود بچه‌هایش را در یک مدرسه مسیحی بگذارد، بعد نگران می‌شود که مبادا بچه‌هایش دین و معنویت خودشان را از دست بدهند، مجبور می‌شود خودش شب‌ها به آنها قرآن و متون دینی را آموزش بدهد تا دین‌شان را از دست ندهند. به عنوان یک مهندس در کشورهای غریب کار می‌کنند و بعد در کنار کارش فیزیک می‌خواند. اینطور نیست که شما بچه‌ای را فقط بگذاری درس بخواند به جایی برسد و دکتر حسابی شود. بچه‌های خود را به سختی و کارهای سخت عادت دهید.

محبوبه قربانی

تقارن سال تحصیلی امسال با میلاد بزرگ‌ترین معلم بشریت حضرت محمد(ص) و رئیس مذهب شیعه امام جعفر صادق(ع) فرصت متنمی است تا با مطالعه و تحقیق در منش و شیوه تربیتی آن دو بزرگوار، آموزش و پرورشی صحیح برای تربیت نسلی با هوش معنوی و اخلاقی در پیش گرفت. در کنار همه زیبایی‌های شروع سال تحصیلی، اما نمی‌توان از دلوای پس‌ها سخن نگفت؛ دلوای پس‌ای از گذران ساعت‌های عمر فرزندان‌مان در مکان و کنار افرادی که بخشی از آینده‌شان در گرو سپری‌شدن همین ساعت‌ها و گذران اوقات با آنهاست. شاید به ظاهر، هدف از راهی کردن نونهالان‌مان به مدرسه آموختن الفبا، عدد و ارقام باشد، اما به واقع آرزوی هر خانواده‌ای آن است که بعد از سال‌ها رفت و آمد فرزندان‌شان به مدرسه و دانشگاه، خروجی‌شان انسان‌هایی با سواد به همراه شخصیتی وارسته و شایسته باشد. بنابراین می‌طلبید نظام آموزشی‌مان توأم با پرورش و کسب مهارت‌های اعتقادی، ارزشی و در یک کلام آموزی همراه با اخلاقی باشد.

آموزش توأم با اخلاق و پرورش

بی‌تردید بزرگ‌ترین معلم اخلاق و مربی نفوس انسانی و منبع تمام فضائل، ذات پروردگار است و نزدیکی و قرب به او جز از طریق خو گرفتن به اخلاق الهی امکان‌پذیر نیست. بنابراین هر فضیلت اخلاقی رابطه‌ای میان انسان و خدا ایجاد می‌کند و او را گام به گام به ذات مقدسش نزدیک‌تر می‌کند. زندگی پیشوایان دینی نیز سر تا سر بیانگر همین مسئله است و آنها در همه جا انسان‌ها را به فضائل اخلاقی دعوت می‌کردند و خود الگوی زنده و اسوه حسنه‌ای در این راه بودند. همین بس که قرآن مجید به هنگام بیان مقام والای پیامبر اسلام (ص) می‌فرماید: «لَکَ لَعَلٰی خُلُقٍ عَظِیْمٌ» تو اخلاق عظیم و برجستهای داری.

پیامبر اکرم(ص) جامعه خودش و تمام انسان‌ها را با اخلاق و نیکو و صبر جمیل به اسلام دعوت می‌کرد و آنقدر نگاه و زندگی‌شان زیبا بود که بشریت امروز همچنان از زیبایی‌های زندگی ایشان الهام می‌گیرد. از این رو معلمان دینوز و امروز به این نتیجه رسیده‌اند که علم بدون اخلاق نه تنها مؤثر نیست، بلکه پایدار هم نمی‌ماند.

در قرآن، ۴۶ مرتبه از ضلالت، گمراهی و انحراف سخن به میان آمده است. با یک نگاه کوتاه می‌توان دریافت پیامبر اکرم (ص) با تعلیم و تربیتی صحیح، مردم را از فرزند کشی به فرزند دوستی، از چهل به علم، از غارت اموال دیگران به این نتیجه رسانده‌اند که علم بدون اخلاق نه تنها مؤثر نیست، بلکه پایدار هم نمی‌ماند.

بنابر آنچه گفته شد خاتم‌الانبیا حضرت محمد مصطفی(ص) اسوه اخلاق و رفتار تمام مسلمانان و طبق آیات قرآن خود معلم بشریت و از دعوت‌کنندگان به علم آموزی بوده‌اند، بنابراین بر متولیان تعلیم و تربیت واجب است با نگاهی دقیق و

در محضر بزرگان

تقارن آغاز سال تحصیلی با میلاد پیامبر اکرم (ص) و امام صادق(ع)

مدرسه‌ای مزین به آموزه‌های ۲ معلم بزرگ اسلام

شکل‌گیری و پویایی فرهنگ شیعه ایفا کردند. در این میان، نقش امام صادق(ع) به دلیل فرصت‌ها و زمینه‌های موجود برجسته‌تر است. ایشان ساختار فرهنگی جامعه تشیع را ساماندهی و تحولی شایسته در پیشرفت فرهنگی جامعه اسلامی ایجاد کردند. امام صادق(ع) با طرح‌ها و ابتکاراتی که آفریدند، شئون مختلف جامعه شیعه را مهندسی کردند. از این رو عصر آن حضرت عصر جنبش فرهنگی و فکری بود. استفاده بر دوران پیامبر(ص) فرصتی پیش‌نیامده بود تا معارف اصیل اسلامی ترویج شود، به‌خصوص قانون منع حدیث و فشار احکام از سوی ایشان صورت گرفت، به گونه‌ای که شاهراه‌های جدیدی در این بستر گشوده شد و تاکنون نیز به راه خود ادامه داده است.

بدین ترتیب، با فعالیت‌های بی‌نظیر فرهنگی امام صادق(ع) بود که شرایط مناسب پیش آمد و معارف اسلامی بیش از هر وقت دیگر منتشر شد، به صورتی که بیشترین احادیث شیعه در تمام زمینه‌ها از امام صادق(ع) نقل شد و مذهب تشیع به نام مذهب جعفری و فقه تشیع به نام فقه جعفری خوانده شد.

بررسی عمیق سیره زندگی حضرت رسول (ص)، مکتب تعلیم و تربیت و شیوه‌های معلمی را از رفتار ایشان استخراج کنند تا با آموزشی توأم با اخلاق و پرورش، دانش آموزان را به راه اصلی زندگی رهنمون سازند.

تکته دیگری که بسیار قابل توجه است آنکه یک معلم زمانی موفق خواهد بود که در محیط خانواده موفق باشد و اگر غیر از این باشد جای بسی است. حضرت محمد(ص) نیز قبل از اینکه در جامعه بهترین معلم باشند، بهترین معلم در خانواده بودند، و روابط آن در عرصه‌های مختلف زندگی می‌طلبید

توجه بیشتری به تغییرات جدید شود و مدارس و حتی معلمان متناسب با این تغییرات رشد کنند. با این جریان همسو شوند و تلاش زیادی برای ورود شادی و تحرک به مدارس داشته باشند. تنها اهمیت به دروسی مانند ریاضیات، ادبیات، زبان و... و مغفول ماندن دروسی مانند ورزش، هنر و... با تحولات روز در تناقض است و این هشدار است که باید به خانواده‌ها و فعالان فرهنگی در مدارس داده شود.

لذا مسائل فرهنگی از جمله مهم‌ترین مسائل هر جامعه به شمار می‌آید. عوامل مختلفی از جمله دین، اعتقادات و باورها در شکل‌گیری و تداوم فرهنگ‌ها تأثیرگذار است. امامان معصوم(ع) به‌عنوان رهبران دینی جامعه، نقش مهمی در